

Antanas Baranauskas

ANYKŠČIŲ ŠILELIS

(ANÍKŠČEJSKÝ BOR)

Přeložila Mgr. Eva Seitlová

I. část

v. 1-18

Úpatí odkrytá, pařezy v kopcích jen!
Krásu kdo hledal by, ten by byl podveden!
Kampak se poděly krásy ty vábivé?
Kam větru šeptání, pokojné, lenivé
Když listy bílého lesa jen šuměly
Staré když sosny se kývaly, praštěly?
Kam jen se poděl houf ptáků, jenž zapěje,
Jehož hlas poslouchat na duši zahřeje
Kde jen jsou ti vaši tvorové, zvířata?
Kde zvířat nory a brlohy, doupata?
Všechno už zmizelo; zůstalo na poli
Několik borovic zkřivených a holých!..
Slunce tam spaluje prostranství jalové
Větvemi, jehličím, šiškami pokryté,
Na první pohled jsi úzkostí zachvácen:
Jak hrad, co vyhořel a leží rozvalen.
Jak město zaniklé, po něm jen pustina,
Jak močál rozlehlý, okolo slatina!..

v. 19-34

Dříve když jsi vešel v les, to hned v očích svitlo,
Potěšilo na duši, za srdce tě chytlo,
Žes nejednou pomyslel se svým srdcem zjihlým:
Stále v lese, v nebi snad nebo v ráji stojím?!

Kam pohlédneš, krásně je: čisto, zeleň všude!
Les nos čistí, přivoníš, příjemně ti bude!
Co zaslechneš, veselí: šumí to tu, ladí!
Co pocítíš, jenom klid: srdce jímá, hladí!
Měkoulinká mechová lože rozprostřená
Dotykem se zavlní, celá příkrčená.
Ostružiny v chomáčích jako routy pnou se,
Černé, rudé, uzrálé plody z nich houpou se..
Tečky hub na zeleném, bělavém podloží
Barvami les oživí, ve shlucích se množí:
Skrze škvírku tu a tam kuřátek trychtýřky
Stydlivě se zvedají z mechové příkrývky.

v. 35-56

Rozprostřeny po lese čirůvek kloboučky,
Vzdouvají se ryzce jak bažinaté loučky,
Zde pod smrky po hloučcích bedly vykukují,
Babky v lese borovém z hroudy vystupují,
Modravé a šedé si holubinky hoví –
Každá roste zvesela, co je smutek, neví.
Podél stezky pastýřů šálky klouzků v křoví,
Jak by pravil Mickiewicz, u země si hoví.
Václavky na pařezech, kozáci tam v olších,
Mezi kmeny rostou si žampióny z roští,
Muchomůrky s puntíky, kravařky mazlavé,
Spousta hub, jsou tu i ty jmény nenazvané.
Zvířata je nejedí, lidé nesbírají
Leda krávy lámou je, když se v les vydají
Nebo samy od sebe, když zeslábnu, shnijí, -
Z jejich hnoje rostliny po okolí tyjí.
Mezi všemi nejvyšší hříbek se tu tyčí,

Jako „plukovníka hub“ písničky ho líčí.
Rozprostřený, tlust'oučký, jako nafoukaný
S nohou pevnou, tvrdou, jak hrnec smaltovaný.
Roste rychle, dlouho je tu on i příbuzní:
Křemenáči, sucháči, bohatí i nuzní.

II. část

v. 177-194

Jak se dostávalo nám všem z boru našeho
Nejvyššího blaha i poklidu krásného!
Jako vánek všechen klid vznáší se a plyne,
Travnatými pláněmi ve vlnách se vine
Stejně tak po litevských duších ten klid proudí,
Že Litevec, neví proč, v lese slzy roní.
Pláče, pociťuje však, že srdce nebolí.
Je jen rozechvělé vším – pocity, okolím.
Jako rosou zkropené ožívá mu srdce,
Perly rosy zkrápějí vlhkou tvář tak lehce.
Když vydechneš, hrud' jak les – tak pohupuje se;
Potom ještě v hrudi bor dlouho dýchá, dme se.
Klid se vkradl do duše, jak hlas lesa starý,
Že se snad až ohnula, jak klas dávno zralý.
Odtud slzy berou se, odtud to vzdychání,
Odtud svaté pocity a Bohu zpívání.
Nyní všechno zmizelo... zůstalo na poli
Borovic jen několik křivých a ubohých.